

„To je ale šereda!“ prohlásil ke svému společníkovi následující muž, na kterého narazila.

Když ho uslyšela, vřinuly se jí slzy sebelítosti do očí.

„Ale mně to je jedno!“ zavelela si. „Docela jedno! Budu teď už pořád ošklivá, protože Angel se mnou není a nemá se o mne kdo postarat. Můj někdejší manžel odjel pryč a už mě nikdy nebude mít rád; já ho ale pořád miluji a ostatní muži se mi oškliví a chci, aby o mně smýšleli pohrdlivě!“

Takto se Tess ubírá dál, jako součást krajiny, prostá a čistá rolnice v zimním odění: v šedé seržové pláštěnce, s červenou vlněnou šálou, přes teplou sukni překryté hrubou bělohnedou zástěru a s rukavicemi z volské kůže. Ten staříčkový úbor vybledl do poslední nitě a prořídl pod úderu dešťových kapek, pod náporem slunečního žáru a pod poryvy větru. Tess je prosta sebemenšího příznaku mladistvé vášně:

Jsou chladné dívčí rty,

...

má ovázanu hlavu
prostými záhyby.

Za touto vnější stránkou, kterou mohl zrak přelétnout coby sotva vnímatelnou, takřka neživou, se nacházel význam pulzujícího života, který je na svá léta navýsost poučen o prachu a popelu veškerenstva, o krutosti chťice a křehkosti lásky.

Den nato bylo deštivo, ale Tess se plahočila dál a upřímností, přímočarostí a nestranností nepřátelských žvlů se nenechala vyvést z míry. Jejím cílem bylo najít si práci a domov na zimu a nesměla ztrácet čas. Vzhledem ke zkušenosti, kterou měla ze sezonních zaměstnání, nehodlala přijmout nic dlouhodobějšího.

A tak se ubírala od statku ke statku směrem k tomu místu, odkud jí napsala Marian a jehož hodlala využít jen jako

nejzazšího východiska, neboť mělo pověst přísnosti rozhodně ne lákavé. Nejprve se vyptala na možnosti lehčího zaměstnání, a když naděje na přijetí v tomto směru vyhasla, zažádala si o těžší, až nakonec od péče o krávy a drůbež, která by jí vyhovovala nejlépe, skončila u vyčerpávajících a drsných činností, které měla nejméně ráda, tedy u práce na poli, práce hrubé tak, že by se o ni dobrovolně nikdy nepřihlásila.

V podvečer druhého dne dospěla na nepravdělnou křídovou náhorní rovinu, jež se střela mezi Tessiným rodným údolím a údolím její lásky, pokrytou řadry oblých kopců, jako by tu ležela Kybelé Mnohoprsá. Vzduch tu byl suchý a chladný a dlouhé vozové silnice byly už pár hodin po dešti bílé a prašné. Stromů tu stálo pramálo či žádné; těch pár, které by v živých plotech vyrostly, nemilosrdně zohýbali a proplekli pachtýři, přirození nepřátelé všeho stromoví, keřů i kapradí. Ve střední vzdálenosti před sebou viděla vrcholy Bulbarrow a Nettlecombe Tout, a vypadaly přátelsky. Z náhorní plošiny působily nízce a nenápadně, zatímco když k nim v dětství postupovala na opačné straně od Blackmooru, tyčily se až do nebe jak vznešené věže. Na jihu ve vzdálenosti mnoha mil dokázala za kopci a hřebeny směrem k pobřeží rozeznat jakousi plochu jak z leštěné oceli: to byl kanál La Manche za mysem vybíhajícím k Francii.

Přímo před ní se v mírné dolině nacházely pozůstatky vesnice. Byl to Flintcomb-Ash, místo Marianina pobytu. Nebylo, zdá se, pomoci; sem jí je souzeno jít. Tuhá půda všude kolem jasně ukazovala, že práce, kterou tu poptávají, bude ta nejdrsnější; bylo ale načase si v hledání odpočinout a Tess se rozhodla zůstat, zvláště když spustil déšť. U vstupu do vesnice stála chalupa, jejíž lomenice trčela do silnice, a než si zkusí najít ubytování, postála chvíli pod střechou a pozorovala, jak se smráká.